

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 3

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 10 SETEMBRE 1938

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.^a

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:
6 pessetes trimestre

TOTS ELS DISSABTES COMPREU

A B R I L

EL SETMANARI DELS CATALANS NACIONALS

11 de Setembre
del 1938

La ruïna dels pobles no és un fenomen sobtat ni insospitat. Com en l'edifici que perilla d'esfondrar-se, en el qual se senten remors estranyes i sorolls misteriosos, en les pàtries que han perdut el sentit polític patriòtic es produeixen, també, petites ensulciades interiors, que, més tard o més d'hora, a través d'anys i segles, determinen la catastròfica ruïna total. Quan Catalunya caigué definitivament, l'any 1714, no féu més que posar un colofó tràgicament heroic a la successió, lenta, però certa, dels petits esfondraments que li anaven destruint la història i li mistificaven l'ànima amb un sadisme tristíssim. Quan el President Claris hagué de lluitar amb les embranzides que venien de ponent, ja preparava entre vents d'angoixa la caiguda definitiva. I molt abans, si anem rellegint la història, veiem com de mica en mica s'abaten els murs i les voltes, les columnes i els claustres de l'immens edifici romànic i gòtic de la Catalunya que havia estat lliure. Ve de molt lluny la sèrie de desencerts, que culminaren en la data luctuosa del 1714. En llegir la Història de Barcelona, les lluites d'aquells anys tràgics fan una mica l'efecte d'un vaitot de veïnat, com si tota la ciutat s'hagués refugiat, en armes, prop de les muralles i en els barris de la Ribera, de Sant Pere i de Jonqueres. Però això ja era el punt final. No fou pas la força unida de les tropes franco-espanyoles, ni la ciència estratègica del mariscal duc de Berwick, ni el patriotisme del conseller en cap Rafael Casanova o del general Villarroel, ni la tenacitat dels estaments aplegats, per a morir, en la darrera Coronela, allò que en bé o en mal determinà la caiguda de la ciutat i la pèrdua definitiva de les llibertats de Catalunya. Fou, lamentablement, la manca de sentit polític dels nostres comtes i reis, que com un corc rosegà sempre la fusta, preciosa i sumptuosa, dels millors anys i segles de la nostra història radiant. I al fons dels actes més brillants i gloriosos, i de les gestes més lluminoses del nobilíssim esperit catalanesc, sovint, gairebé sempre, si bé ho mirem, la Història de Catalunya ens demostra tangiblement, com un esquelet vestit de sol, la marca horrible de la mort futura. No. Els catalans no han estat pas gent política. Els ha mogut sempre el patriotisme, però fins en els moments màximament imperials de la nostra vida de poble lliure, hem viscut abocats a l'abisme de la derrota. Que això ens serveixi de lliçó. I que la data del funeral 11 de setembre del 1714 sigui sempre com un «memento», tràgicament inoblidable per a tots, ditada de cendra

al mig del front de la nostra grandesa. I procurem que no pugui produir-se mai més en la nostra història de poble lliure.